

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Sandu Stela în numele inculpatului și de către partea vătămată Tiron Ian, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 15 martie 2018 și a deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Bălți din 17 iulie 2019, în cauza penală în privința lui

Pohilă Liviu xxxxx, născut la
xxxxx, originar și domiciliat
xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.06.2017-15.03.2018;

Instanța de apel: 13.04.2018-17.07.2019;

Instanța de recurs: 16.09.2019-04.12.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 15 martie 2018, Pohilă Liviu a fost recunoscut vinovat de comiterea în stare de recidivă a infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele, după cum urmează:

- în baza art. 152 alin. (1) Cod penal - 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare;
- în baza art. 287 alin. (1) Cod penal - 2 (doi) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei de 5 (cinci) ani închisoare, stabilită prin sentința Judecătoriei Edineț din 22 octombrie 2013, stabilindu-i definitiv pedeapsa 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Tiron Ian, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Pohilă Liviu în beneficiul părții

vătămate a sumei de 6000 (șese mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretenția care excede această sumă fiind respinsă ca nefondată.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă a părții vătămate cu referire la repararea prejudiciului material cauzat prin infrațiune, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

A fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 228 (două sute douăzeci și opt) lei, din contul inculpatului, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Pohilă Liviu la data de 28.08.2016, în jurul orelor 19.00, aflându-se pe imașul din preajma xxxxx, în apropierea stânei ce aparține lui Ghercavi Ian, în urma unui conflict apărut recent cu Tiron Ian, intenționat, cu scopul provocării vătămarilor corporale, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, inclusiv în regiunea capului, provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 190/D din 27.09.2016, vătămări corporale medii.

Tot el, la data de 30.10.2016, în jurul orelor 17:00, aflându-se în xxxxx, la ferma de vite cornute GȚ „Botezatu Ana”, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând intenționat, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-o obrăznicie deosebită, încălcând în mod grosolan și demonstrativ regulile morale și social de conviețuire, fără nici un motiv, sub pretextul că proprietarii firmei de vite lipseau, i-a aplicat lui Tabarcea Ruslan, care activa la ferma respectivă în calitate de muncitor, două lovituri cu pumnul în regiunea frunții și o lovitură cu pumnul după cap, cauzându-i leziuni corporale, care se califică ca vătămări corporale ușoare.

După aceea, continuându-și acțiunile sale huliganice, sub același pretext și acționând cu aceeași intenție, i-a aplicat lui Babii Victor, care activa la ferma sus indicată în calitate de muncitor, mai multe lovituri cu pumnii în regiunea capului și pieptului cauzându-i leziuni corporale care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 211/D din 22.11.2016, se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Apoi, exprimându-se cu cuvinte injurioase, a inversat o căruță, care se afla pe teritoriul fermei. Ulterior, continuându-și acțiunile sale infracționale, și-a satisfăcut necesitățile fiziologice de fața celor prezenți, la locul faptei.

Tot el, la data de 30.10.2016, în jurul orelor 18.00, aflându-se în preajma gimnaziului din xxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând intenționat, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-o obrăznicie deosebită, încălcând în mod grosolan și demonstrativ regulile morale și social de conviețuire, fără nici un motiv, sub pretextul că Grădinaru Arcadie i-a reproșat de faptul că a lovit cu pumnul în automobilul ce-i aparține de model „Hyndai Matrix”, cu n/î xxxxx, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i leziuni corporale, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 204/D din 04.11.2016 se califică ca vătămări corporale ușoare.

Continuându-și acțiunile sale huliganice, l-a urmărit pe Grădinaru Arcadie, până la gospodăria mamei sale, Grădinaru Ecaterina, din aceeași localitate. După aceea văzând că automobilul de model „Hyndai Matrix”, cu nr/î xxxxx, este parcat la poartă, a lovit cu pumnii în geamurile laterale din față, deteriorându-le, prin care proprietarului Grădinaru Arcadie, i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 2000 lei.

La rândul său, în timp ce Grădinaru Ecaterina, făcea tentative de a-l împiedica de a lovi cu pumnii în geamurile automobilului de model „Hyndai Matrix”, cu nr/î xxxxx, a apucat-o pe ultima violent de mână și a îmbrâncit-o, cauzându-i dureri fizice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Pohilă Liviu, care a solicitat casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În dezacord cu sentința instanței de fond a invocat faptul, că el a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, pentru care se căiește sincer, promite că nu va mai comite noi infracțiuni, a recunoscut integral vinovăția.

Fiind audiați în ședință de judecată partea vătămată Tabarcea Ruslan, Babii Victor, Grădinaru Arcadie, Grădinaru Ecaterina au declarat, că nu au careva pretenții de ordin material sau moral față de el.

Consideră că pedeapsa stabilită prin sentință este prea aspră și nu-și va atinge scopul de reintegrare în societate a lui.

4. Partea vătămată Tiron Ian a contestat sentința cu apel, solicitând repunerea în termen a cererii de apel pentru că nu a primit copia hotărârii Judecătorei Florești din 15.03.2018.

Solicită admiterea cererii de apel deoarece de către inculpatul Pohilă Liviu la data de 28.08.2016 a fost bătut crunt, astfel acesta i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, inclusiv în regiunea capului, provocându-i fractură dublă a mandibulei, cu edem la acest nivel, echimoză la nivelul feței, echimoze la nivelul spatelui, etc.

De asemenea i-a aplicat lovituri cu o bară metalică peste corp și l-a amenințat cu moartea și chiar pe imaș unde a fost bătut, Pohilă Liviu i-a dat un hârleț pentru a-și săpa groapa.

Inculpatul prin acțiunile sale criminale i-a creat leziuni corporale care i-a produs durere, disconfort și nesiguranță fizică și morală cauzându-i serioase suferințe morale care sunt prezente și până acum.

Inculpatul nu și-a dat interesul pentru starea fizică și morală a părții vătămate. Nu s-a apropiat de el pentru a-și cere scuze sau pentru a manifesta căință sinceră în cele comise. Din contra acesta continuă să-l amenințe cu răfuială fizică. Inculpatul nu i-a reparat prejudiciul pentru medicamentele administrate pentru tratament și nici prejudiciul moral.

Consideră că inculpatului i-a fost aplicată o sancțiune prea blândă, solicitând repararea prejudiciul material și moral.

La data de 29.10.2018 în instanța de apel partea vătămată Tiron Ian a depus apel suplimentar, invocând următoarele considerente.

În rezultatul acțiunilor inculpatului, i-au fost cauzate dureri insuportabile, mandibula i-a fost distrusă, fiind transportat de urgență la o clinică din Bălți.

La clinica la care a mers în Bălți era și Pohilă Liviu, dar nu s-a apropiat de familia lui pentru a se interesa de starea lui.

În acea perioadă nu putea nici să mănânce, nici să bea apă, a plecat de urgență la Chișinău pentru a fi operat, operația era dificilă deoarece avea 3 fracturi de mandibulă și a durat câteva ore.

A relatat partea vătămată că a trecut prin dureri insuportabile, după operație medicul i-a prescris medicamente și i-a recomandat ca minim 6 luni să stea cu mandibula fixată, însă careva bon de plată pentru suma achitată medicul nu i-a eliberat, deoarece era clinică privată.

Sușține că familia lui a suportat toate cheltuielile, iar el nu putea să se angajeze în câmpul muncii din cauza traumelor și tratamentului îndelungat.

Totodată, consecințele acelei fapte persistă până în prezent, are dureri la nivelul capului, și mandibulei care este amortită și nici în prezent nu o simte.

În urma întâmplării date i-au fost cauzate leziuni corporale grave, i-au fost cauzate suferințe morale enorme atât lui cât și familiei, o mare perioadă de timp el nu putea să mănânce, consumând doar mâncare lichidă.

Insistă că suferințele fizice și morale îl urmăresc până în prezent deoarece are nevoie de tratament pentru a-și face implant de dinți. De asemenea are nevoie de un tratament general prin care să-i recupereze starea fizică pentru că toate aceste lovituri i-au provocat o dereglare a sănătății de lungă durată.

Relatează că în urma traumelor primite i-a fost provocat un sentiment de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții și neputința prin faptul că atunci când l-a bătut inculpatul i-a aruncat un hârleț pentru a-și săpa groapa.

De atunci se află într-o stare permanentă de frică, disconfort și retrăire, nu poate savura de modul obișnuit de trai, simțindu-se totodată și incapabil de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de lege.

Sușține că a fost umilit și urmărit de către inculpat, acesta nu s-a interesat de starea lui, nu a manifestat căință.

Solicită recuperarea prejudiciului material în sumă de 20000 lei și prejudiciul moral în sumă de 60000 lei.

Ulterior, partea vătămată Tiron Ian a depus cerere prin care a solicitat cererea apel și cererea suplimentară depuse să fie admise integral din motivele invocate, solicitând repunerea în termen a apelului depus la 27.09.2018, deoarece cererea efectivă a depus-o peste termenul de 15 zile din motiv de boală, prezentând actele medicale corespunzătoare.

Mai solicită casarea sentinței atât în latura penală, cu aplicarea lui Pohilă Liviu a unei pedepse mai severe sub formă de închisoare pentru faptele comise, cât și în latura civilă și anume a încasa sume de 20000 lei pentru prejudiciul material cauzat lui prin infracțiune și suma de 60000 lei pentru repararea prejudiciului moral, pe care le-a argumentat mai detaliat în cererea de apel suplimentară din 29.10.2018.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 iulie 2019, a fost respins ca fiind depus tardiv apelul declarat de către partea vătămată

Tiron Ian, admis apelul inculpatului, casată parțial sentința, inclusiv din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Pohilă Liviu a fost constatat vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1) și art. 287 alin. (1) Cod penal, cu numirea pedepsei după cum urmează:

- în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, pe termen de 3 (trei) ani închisoare;
- în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, pe termen de 2 (doi) ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani 6 (șase) luni.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Edineț din 22.10.2013 în baza art. 164 alin. (2) lit. b), g) CP și încheierea Judecătorei Florești din 21.12.2016, cu stabilirea pedepsei definitive sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani 6 (șase) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile instanței de fond au fost menținute.

5.1. Cu referire la apelul părții vătămate instanța de apel a menționat, că potrivit procesului-verbal al ședinței judiciare, în ședința judiciară din 20.02.2018, după dezbaterile judiciare, în prezența părții vătămate Tiron Ian, care a participat la judecarea cauzei, a fost dispusă întreruperea ședinței pentru deliberare și pronunțarea sentinței pentru data de 15.03.2018 (f.d. 98-99 vol.2), despre ce a fost înștiințată partea vătămată semnând înștiințarea (f.d. 71 vol.2), totodată, conform materialelor cauzei, fiind pronunțată sentința motivată la 15.03.2018 (f.d. 100).

Potrivit materialelor cauzei penale la fel se constată că părții vătămate Tiron Ian, care nu a fost prezent la pronunțarea sentinței motivate, i-a fost expediată copia sentinței la data de 15.03.2018, fapt confirmat prin scrisoarea anexată la materialele cauzei nr. 1006 din 15.03.2018 (f.d. 118).

În atare situație, termenul de apel pentru partea vătămată, care a cunoscut despre data și ora ședinței judiciare pentru care a fost preconizată pronunțarea sentinței motivate, curge de la data pronunțării motivate, adică din 15.03.2018 și a expirat la data 30.03.2018.

Totodată apelul a fost depus de către partea vătămată Tiron Ian prin poșta electronică tocmai la 27.09.2018, fiind înregistrat la Curtea de Apel Bălți la 28.09.2018 (f.d. 150), cu depășirea evidentă a termenului de atac, mai mult de 5 luni.

În asemenea situație, instanța de apel a constatat că partea vătămată, cunoscând despre data pronunțării sentinței motivate, având opțiunea de a ataca sentința, nu a făcut-o în termen, de fapt nefiind create careva piedici folosirea căii de atac în termenul stabilit de lege.

Instanța de apel a accentuat, că sentința motivată a fost pronunțată la 15.03.2018, iar potrivit legii de la data pronunțării hotărârii începe a curge termenul exercitări a căii de atac și pentru Tiron Ian a expirat la 30.03.2018, aceasta fiind considerată ultima zi de declarare a apelului.

Solicitarea părții vătămate privind repunerea în termenul de atac întrucât nu a primit copia sentinței și a fost bolnav, a fost respinsă de către instanța de apel, deoarece în sensul dat nu au fost aduse dovezi privind imposibilitatea părții vătămate de a ataca sentința din motive legate de starea de sănătate, totodată părții vătămate i-a fost expediată copia sentinței potrivit copiei scrisorii anexate la materialele cauzei, în același timp pentru partea vătămată, care a cunoscut despre data și ora pronunțării sentinței motivate, termenul de atac curge de la data pronunțării sentinței, astfel că temei de repunere în termen nu s-a constatat.

Instanța de apel a mai indicat și faptul, că partea vătămată Tiron Ian a fost citat legal în ședința instanței de apel, fapt ce rezultă din semnătura din 31.07.2018 din avizul de recepție (f.d.143, 149), astfel că nu se poate reține că partea vătămată nu a cunoscut despre pronunțarea sentinței pe caz, de fapt nefiind create careva piedici în folosirea căii de atac în termenul stabilit de lege.

Având în susținere prevederile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de apel a considerat că întârzierea depunerii apelului de către partea vătămată nu a fost determinată de motive întemeiate, apelul fiind declarat peste termenul de 15 zile prevăzut de lege, iar careva motive întemeiate de întârziere a depunerii apelului nu s-au stabilit, fapt ce impune respingerea apelului declarat de partea vătămată ca depus peste termen.

5.2. Referitor la apelul declarat de inculpatul Pohilă Liviu, în partea individualizării pedepsei, instanța de apel a conchis că există temei legal pentru casarea sentinței, deoarece la soluționarea chestiunii respective prima instanță nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61, 75 Cod penal, privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei.

În sensul dat, instanța de fond în motivarea stabilirii pedepsei inculpatului a indicat că lua în considerație prevederile art. 7, 75 Cod penal.

Potrivit art. 34 alin. (1) Cod penal „Se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție”.

Instanța de fond a menționat, că în acțiunile lui Pohilă Liviu circumstanțe atenuante nu reține, iar circumstanțe agravante a reținut comiterea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Instanța de fond a motivat, că având în vedere caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor respective, ele atribuindu-se la categoria celor mai puțin grave, având în vedere faptul că inculpatul se caracterizează negativ la locul de trai, nu este la prima abatere de la lege, anterior în repetate rânduri în privința lui au fost pornite urmăriri penale.

La stabilirea pedepsei inculpatului Pohilă Liviu, instanța de fond a reieșit din faptul că nu există circumstanțe atenuante și a fost stabilite circumstanțe agravante, la locul de trai el este caracterizat negativ, a comis un concurs real de infracțiuni în interiorul unui termen de probă fiind condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și respectiv comite acest concurs de infracțiuni în perioada în care el urma prin muncă și comportament exemplar să

justifice încrederea acordată lui, prin urmare instanța de fond a considerat, că stabilirea celei mai aspre pedepse prevăzute de lege pentru această infracțiune este rezonabilă și necesară în acest caz. Având în vedere că există circumstanțe agravante și nu există circumstanțe atenuante la comiterea acestei infracțiuni, instanța de fond a aplicat pedeapsa în limita maximă stabilită de lege

Totodată la stabilirea pedepsei instanța de fond a luat în considerație și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, având în vedere că prezenta cauză penală la cererea inculpatului a fost judecată în baza probelor acumulate la faza de urmărire penală.

Instanța de apel a mai reținut că la 21.12.2016, prin încheierea Judecătorei Florești a fost admis demersul BP Florești și anulată condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei numită prin sentința Judecătorei Edineț nr. 1-132/2013 din 12.10.2013 lui Pohilă Liviu care a fost condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. b), g) Cod penal, la 5 ani de închisoare, cu suspendarea executării pedepsei condiționat pe un termen de 5 ani, cu trimiterea condamnatului Pohilă Liviu pentru a executa pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani în penitenciar de tip semiînchis.

Având în vedere că în privința inculpatului au fost reținute doar circumstanțe agravante și că el se caracterizează din punct de vedere negativ la locul de trai, condamnarea anterioară cu suspendarea condiționată a executării pedepsei efectul scontat nu l-a atins, el a continuat să comită infracțiuni.

Mai mult, infracțiunile respective au avut o acțiune directă împotriva ordinii publice și regulilor de conviețuire socială, iar fapta a trezit reacții negative în societate și pentru atinge scopul legii penale în acest caz instanța de fond a stabilit inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare în limita maximă stabilită de lege pentru infracțiunea respectivă, considerând că doar așa poate fi restabilită echitatea socială acest caz și totodată luând în calcul că pedeapsa respectivă trebuie să fie și una descurajantă și pentru ceilalți membri ai societății.

Totodată, instanța de fond a aplicat la caz conform art. 85 alin. (1) Cod penal, cumulul parțial de pedepse.

Referitor la indicarea de către instanța de fond a stării de recidivă în acțiunile inculpatului Pohilă Liviu, instanța de apel a menționat, că potrivit modificărilor operate prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare din 20.12.2017, din dispoziția art. 82 alin. (1) Cod penal a fost exclus cuvântul „recidivă”, iar alin. (2) prevede aplicarea mărimii pedepsei doar pentru recidivă periculoasă și deosebit de periculoasă.

Analizând aceste dispoziții legale, instanța de apel a constatat că prevederile art. 82 Cod penal, ce ține de aplicarea recidivei în privința lui Pohilă Liviu nu pot fi reținute la individualizarea pedepsei inculpatului, or potrivit art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au

antecedente penale, astfel că în sensul dat constatarea instanței de fond ce ține de recidiva constatată în acțiunile inculpatului se exclude.

Mai mult, potrivit art. 34 alin. (5) lit. e) Cod penal se indică, că la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în sensul dat constatarea instanței de fond privind comiterea faptelor de către inculpat în stare de recidivă se exclude.

Instanța de apel a mai reținut că sentința a fost adoptată în procedura prevăzută de art. 364/1 CPP RM privind judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, reieșind din prevederile enunțate, pedeapsa pentru infracțiunea imputată sub formă de închisoare putea fi redusă cu o treime din limitele pedepsei maxime și minime, și anume pentru sancțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) CP limita minimă este de 3 luni, iar limita maximă de 3 ani 4 luni, iar pentru sancțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) CP, limita minimă este de 3 luni, iar limita maximă de 2 ani.

În sensul dat, ținând cont de faptul că inculpatul Pohilă Liviu a recunoscut vina, cauza s-a judecat în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, totodată inculpatul s-a căit în faptele comise, a recuperat în parte prejudiciul adus părților vătămate, fapt ce rezultă din înscrisurile prezentate și cercetate, instanța de apel a considerat că stabilirea pedepsei sub formă de închisoare anume în limita maximă este prea aspră, în legătură cu ce apelul declarat de inculpat se admite, cu casarea parțială a sentinței în latura dată, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care a stabili inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, cu respectarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) CPP, în aspectul nominalizat, cu reducerea pedepsei închisorii stabilite inculpatului, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

În rest, instanța de apel a considerat că afirmațiile inculpatului în latura solicitării stabilirii pedepsei mai blânde sunt fără temei, deoarece inculpatul nu este la prima abatere penală, anterior fiind judecat, fapt care indică că inculpatul este predispus la comiterea infracțiunii și nu are aptitudinea de a se corecta, astfel că doar pedeapsa închisorii este posibilă aplicării față de inculpat, pentru a atinge scopul pedepsei penale.

Au fost respinse afirmațiile inculpatului, că a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, pentru care se căiește sincer, promite că nu va mai comite noi infracțiuni, a recunoscut integral vinovăția, că fiind audiați în ședință de judecată părțile vătămate Tabarcea Ruslan, Babii Victor, Grădinaru Arcadie, Grădinaru Ecaterina au declarat, că nu au careva pretenții de ordin material sau moral față de el, deoarece aceste circumstanțe, deși sunt în favoarea inculpatului, dar nu constituie temei pentru aplicarea pedepsei mai blânde față de inculpat, care nu este la prima abatere penală și continuă să comită infracțiuni intenționate, astfel că pedeapsa sub formă de închisoare este rațională pentru aplicare în

circumstanțele stabilite pe caz, doar că cu reducerea pedepsei stabilite de instanța de fond.

6. Avocatul Sandu Stela în numele inculpatului, declară recurs ordinar solicitând casarea hotărârilor judecătorești pronunțate de către instanțele de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Pohilă Liviu să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În argumentarea recursului apărarea invocă că scopul procesului penal este ca fiecare persoană să fie pedepsită potrivit vinovăției sale (art. 1 alin. (1) CPP RM), cu aprecierea circumstanțelor cauzei, individualizarea pedepsei reieșind din circumstanțele agravante și atenuante, de asemenea la aplicarea pedepsei instanța urma să țină cont de caracteristica persoanei, ceea ce instanța de fond nu a făcut.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră nu este eficientă nici pentru corectarea învinutului, nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Consideră apărarea că cerința art. 75 alin. (1) CP de a aplica o pedeapsă echitabilă constituie o cerință a principiului echității în dreptul penal, care obligă instanța să-i aplice infractorului o pedeapsă legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze celelalte scopuri ale pedepsei penale (art. 61 alin. (2) CP).

Potrivit practicii judiciare cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale sunt menționate următoarele: „Pornind de la criteriile prevăzute de art. 7 și 75 CP, pedeapsa trebuie să fie legală, personală, aplicativă și moralizatoare, egală pentru toți infractorii și inevitabilă...”.

Susține că în cadrul ședinței de judecată Pohilă Liviu Ion s-a căit de cele comise, a recunoscut integral vinovăția, părțile vătămate nu au pretenții față de inculpat, în afară de partea vătămată Tiron Ian, astfel pentru reeducarea și corectarea acestuia nu este necesar de a fi aplicată o pedeapsă atât de aspră.

7. Partea vătămată Tiron Ian declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

În argumentarea recursului partea vătămată relatează că în cadrul dosarului a fost depusă acțiune civilă, însă despre soluția adoptată nu a fost înștiințată, deoarece la pronunțarea deciziei motivate nu a fost prezentă, iar sentința nu i-a fost expediată.

Astfel pe parcurs, în luna septembrie 2018 a aflat despre faptul examinării apelului pe cauza dată și a depus apel preventiv pentru a face cunoștință cu materialele dosarului și a depune apel motivat.

Când a făcut cunoștință cu materialele dosarului a depistat avizul de recepție a unei citații, pe care nu a primit-o și nu cunoaște despre faptul examinării cauzei.

Mai mult ca atât, pe parcurs nu a fost expediat în adresa sa nici apelul și nu a primit apelul depus pe cauză.

Ulterior s-a adresat în Curtea de Apel Bălți pentru a primi sentința care a fost înmănată în octombrie 2018. Respectiv a depus apel motivat asupra sentinței, fiind depus apel preventiv la data de 27 septembrie 2018.

Consideră recurentul că instanța incorect i-a respins apelul ca fiind depus peste termen, deoarece nu a avut posibilitate și din materialele cauzei se afirmă faptul că nu a cunoscut și astfel nici nu putea să depună apelul asupra țintei în termenul prevăzut de lege.

Remarcă, că instanța de apel a respins apelul invocând faptul că există avizul de recepție, însă avizul dat în primul rând confirmă faptul expedierii unei citații și în al doilea rând acesta nu a fost recepționat de către partea vătămată.

Despre examinarea cauzei a aflat doar în luna septembrie și urmează a fi calculat termenul de declarare a apelului din momentul înmânării sentinței sau înmânării apelului, pe când partea vătămată nu a primit nici sentința și nici apelul.

8. Procurorul a depus referință la recursurile declarate, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Sandu Stela în numele inculpatului.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat, Colegiul penal constată că apărarea critică soluția instanțelor de fond dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanțele greșit au individualizat pedeapsa aplicată, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră, argumente ce se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Cu referire la argumentele menționate în recurs, Colegiul penal conchide că acestea sunt nefondate și nu reflectă prezența în speță a încălcărilor invocate, deoarece instanța de apel a respectat prevederile legale prescrise de art. art.

414-419 Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul inculpatului, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4 din prezenta decizie.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la argumentul apărării prin care se invocă necesitatea aplicării în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, Colegiul penal remarcă că instanța de apel corect au reținut că pedeapsa închisorii stabilită inculpatului este condiționată de personalitatea acestuia, care nu este la prima abatere de la legea penală, precum și gravitatea faptelor imputate, care fac parte din categoria celor mai puțin grave, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează negativ la locul de trai, anterior în privința acestuia au fost pornite cauze penale.

Inoportunitatea aplicării unei pedepse mai blânde, rezultă din însuși caracterul faptei comise, din natura și gravitatea consecințelor infracțiunii comise de Pohilă Liviu, precum și din faptul, că acesta anterior a beneficiat și de instituția „suspendării condiționate a executării pedepsei”, dar careva concluzii nu și-a făcut și prin încheierea Judecătoriai Florești din 21 decembrie 2016 a fost anulată condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei și a fost trimis condamnatul pentru a executa pedeapsa cu executare reală, prin urmare a comis o altă infracțiune, din categoria celor mai puțin grave, cu intenție, astfel sfidând cu desăvârșire nu numai normele morale, dar și legea penală.

Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele recurentului prin care se invocă faptul, că circumstanțele examinării cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, conlucrării active cu organul de urmărire penală, ar condiționa aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, deoarece instanța de apel a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, inculpatul beneficiind și de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normei de drept încălcate, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura doar prin izolarea inculpatului de societate.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, pedeapsa fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Sandu Stela în numele inculpatului Pohilă Liviu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de către partea vătămată, Tiron Ian.

Colegiul penal reține că recurentul invocă dezacordul cu respingerea apelului său, ca fiind depus peste termen, însă aceste argumente ale recurentului sunt declarative și urmează a fi respinse din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de depunere a apelului este de 15 de zile de la data pronunțării sentinței.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut peste termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Deci potrivit art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală se indică, că participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit procesului-verbal al ședinței judiciare din instanța de fond, în ședința judiciară din 20 februarie 2018, după dezbaterile judiciare, în prezența părții vătămate Tiron Ian, care a participat la judecarea cauzei, a fost dispusă întreruperea ședinței pentru deliberare și pronunțarea sentinței pentru data de 15 martie 2018 (f.d. 98-99 vol. II), despre ce a fost înștiințată partea vătămată, care a semnat înștiințarea (f.d. 71 vol. II), totodată, conform materialelor cauzei, fiind pronunțată sentința motivată la 15 martie 2018 (f.d. 118).

Potrivit materialelor cauzei penale la fel se constată că părții vătămate Tiron Ian, care nu a fost prezent la pronunțarea sentinței, i-a fost expediată copia sentinței la data de 15 martie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea anexată la materialele cauzei nr. 1006 din 15 martie 2018.

În atare situație, termenul de apel pentru partea vătămată, a început a curge de la data pronunțării motivate a sentinței, adică din 15 martie 2018 și a expirat la data 30 martie 2018.

La caz, partea vătămată a atacat sentința cu apel, pe care l-a depus prin intermediul poștei electronice abia la data de 27 septembrie 2018, fiind înregistrat la Curtea de Apel Bălți la data de 28 septembrie 2018 (f.d. 150), cu depășirea evidentă a termenului de atac, mai mult de 5 luni.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel de respingere a apelului declarat de către partea vătămată Tiron Ian, ca fiind tardiv, corespunde circumstanțelor cauzei, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către partea vătămată Tiron Ian, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Sandu Stela în numele inculpatului și de către partea vătămată Tiron Ian, împotriva deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Bălți din 17 iulie 2019, în cauza penală în privința lui Pohilă Liviu xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 ianuarie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor